

rolnicze abc

Rozwój obszarów wiejskich na latach 2014-2020

Rolnictwo ekologiczne — podobna powierzchnia, mniejsze fundusze

Z dniem 24 stycznia 2014 r. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi opublikowało III wersję projektu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2014-2020. W dokumencie pojawiły się niektóre założenia finansowe. Dowiadujemy się, że na rolnictwo ekologiczne w nowej perspektywie finansowej zaplanowano przeznaczyć 700 mln euro. Dużo to, czy mało?

mgr inż. Maria Jankowska,
WMODR
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Można to ocenić przyglądając się środkom przeznaczonym na ten cel w PROW 2007-2013. W poprzednim okresie rolnictwo ekologiczne finansowano z Działania Program Rolnośrodowiskowy przeznaczając na całość (pakietu środowiskowe i rolnictwo ekologiczne) kwotę 231486 111 euro. W nowym PROW 2014-2020 na Działanie Rolnośrodowiskowo-Klimatyczne planuje się przeznaczyć 920 mln euro, co łącznie z rolnictwem ekologicznym daje kwotę 1 mld 620 mln euro. Wynika z tego, że na podobne działania zaplanowano kwotę o 30 proc. niższą.

W założeniach przyjęto, że płatnościami w ramach działania Rolnictwo Ekologiczne objęte będzie 699 tys. ha użytków rolnych, co w porównaniu z powierzchnią 661 687 ha upraw ekologicznych znajdujących się w systemie rolnictwa ekologicznego w roku 2012 (dane za rok 2013 jeszcze nie są dostępne), wskazuje na to, że ministerstwo nie zakłada dal-

szego wzrostu powierzchni ekologicznej.

Poddziałania i pakiety

Według Programu rolnictwo ekologiczne oznacza sposób gospodarowania o zrównoważonej produkcji roślinnej i zwierzęcej w obrębie gospodarstwa rolnego, oparty na środkach pochodzenia biologicznego i mineralnego nieprzetworzonych technologicznie. Dofinansowanie mogą uzyskać rolnicy, którzy dobrowolnie będą prowadzić produkcję zgodnie z rozporządzeniem Rady 834/2007 i poddadzą się corocznej kontroli przez jednostki certyfikujące. Działanie to zostało podzielone na dwa poddziałania i pakiety przedstawione w tabeli.

Płatność dla gospodarstw ma podlegać degresywności (red. zmniejszaniu nakładów finansowych) i tak:

dla Pakietu 1 i Pakietu 6 (uprawy rolnicze) płatność ma przysługiwać w wysokości:

— 100 proc. stawki podstawowej za powierzchnię od 0,1 ha do 20 ha

— 50 proc. stawki podstawowej za powierzchnię od 20,01 do 30 ha;

dla Pakietu 2 i Pakietu 7 (uprawy warzywne) płatność ma przysługiwać w wysokości:

— 100 proc. stawki podstawowej za powierzchnię od 0,1 ha do 15 ha

— 50 proc. stawki podstawowej za powierzchnię od 15,01 do 30 ha

dla Pakietu 3 i Pakietu 8 (uprawy zielarskie) płatność ma przysługiwać w wysokości:

— 100 proc. stawki podstawowej za powierzchnię od 0,1 ha do 10 ha

dla Pakietu 4 i Pakietu 9 (uprawy sadownicze) płatność ma przysługiwać w wysokości:

— 100 proc. stawki podstawowej za powierzchnię od 0,1 ha do 10 ha

— 50 proc. stawki podstawowej za powierzchnię od 10,01 do 20 ha

dla Pakietu 5 i Pakietu 10 (uprawy paszowe) płatność ma przysługiwać w wysokości:

— 100 proc. stawki podstawowej za powierzchnię od 0,1 ha do 15 ha

Do powierzchni upraw paszowych mają być wliczane powierzchnie trwałych użytków zielonych oraz upraw przeznaczonych na paszę prowadzonych na gruntach ornych. Wszystkie gatunki oraz rodzaje upraw zaliczane do poszczególnych pakietów mają być określone na poziomie rozporządzenia krajowego. W przypadku upraw sadowniczych płatność ma być przyznawana tylko do powierzchni sadowo-owocujących. Ponadto nakłada się obowiązek utrzymania upraw sadowniczych jeszcze dwa lata po zakończeniu przez rolnika pięcioletniego zobowiązania. Dodatkowo, aby otrzymywać płatności do Pakietu 5 i 10 program nakłada obowiązek posiadania zwierząt utrzymywanych ekologicznie.

Limit dofinansowanej powierzchni

Dla Rolnictwa Ekologicznego obowiązuje limit powierzchni, którą można dofinansować. Wynosi ona 30 ha. Dodatkowo w przypadku łączenia Działania Rolnictwo Ekologiczne w jednym gospodarstwie z Działaniem Rolnośrodowiskowo-Klimatycznym ustalono ten sam limit powierzchni wynoszący 30 ha (z zastosowaniem progów degresywności).

Późniejsza weryfikacja?

Na podstawie przeprowadzonych szacunków Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przewiduje, iż dostępny budżet pozwoli na sfinansowanie pełnych naborów w latach 2014-2020 i nie będzie konieczności stosowania kryteriów wyboru, czyli wprowadzenia limitów co do liczby beneficjentów. Przewiduje jednak weryfikację powyższych założeń w trakcie trwania programu, w tym możliwość wprowadzenia limitów finansowych dla kolejnych naborów (w przypadku dużego zainteresowania) też złagodzenia proponowanych limitów i progów powierzchni (w przypadku mniejszego niż zakładane zainteresowania). W przypadku pierwszej sytuacji niezbędne będzie określenie kryteriów wyboru.

Możliwe, że więksi zrezygnują

W międzynarodowym handlu żywnością zwraca się coraz większą uwagę na jakość, m.in. kojarzoną z brakiem pozostałości chemikaliów używanych w produkcji konwencjonalnej. Stąd też wraście zainteresowanie żywnością ekologiczną wśród konsumentów. Produkcja żywności ekologicznej odbywa się nie tylko w małych ekstensywnych, tradycyjnych gospodarstwach. Obecnie jest to jeden z systemów produkcji, gdzie wprowadza się nowe inno-

wacyjne technologie, pozbawione chemii syntetycznej. W związku z tym przyjazne dla środowiska. A produkcja odbywa się również na dużych arealach. Średnia powierzchnia gospodarstwa ekologicznego wyniosła w roku 2012 26 ha przy średniej powierzchni gospodarstwa konwencjonalnego 10,4 ha. Produkcję na większych powierzchniach wymusza również rynek i rachunek ekonomiczny. Kontrahenci poszukują dużych, jednorodnych partii produktów wysokiej jakości. Dotyczy to również produktów ekologicznych. Wydaje się, że mniejsze dopłaty do rolnictwa ekologicznego planowane na następne lata spowodują, że wiele gospodarstw, szczególnie tych większych, zrezygnuje z produkcji żywności tymi metodami. Wymusi to na nich rachunek ekonomiczny. A w związku z tym coraz większe trudności w zaopatrzeniu w surowiec będą odczuwały przetwórnice ekologiczne.

Proponowane w PROW 2014-2020 zmiany prawdopodobnie ograniczą dotowaną powierzchnię, lecz nie będą stymulowały wytwarzania produktu ekologicznego.

Opracowanie na podstawie projektu PROW 2014-2020 z dnia 24 stycznia 2014 r.

Rolnictwo ekologiczne w PROW 2014-2020

Poddziałanie	Pakiet
Płatności w okresie konwersji na rolnictwo ekologiczne	1. Uprawy rolnicze w okresie konwersji
	2. Uprawy warzywne w okresie konwersji
	3. Uprawy zielarskie w okresie konwersji
	4. Uprawy sadownicze w okresie konwersji
	5. Uprawy paszowe w okresie konwersji
Płatności po okresie konwersji na rolnictwo ekologiczne	6. Uprawy rolnicze po okresie konwersji
	7. Uprawy warzywne po okresie konwersji
	8. Uprawy zielarskie po okresie konwersji
	9. Uprawy sadownicze po okresie konwersji
	10. Uprawy paszowe po okresie konwersji

OGŁOSZENIA DROBNE

Rolnictwo
inne

GOTÓWKA na dowolny cel. Nawet 7000 zł. Błyskawicznie, bez ukrytych opłat. Provident (taryfa wg opłat operatora), 600-400-288.

sprzedam

MATERIAL siewny, Saletra, Canwil, Saletrosan, Mocznik, Nawozy NPK, Niemieckie Wapno Granulowane stosowane pogłównie; BAZI OLSZTYNEK, (89)519-14-15, 605-780-852.

PASZE, Koncentraty Paszowe, Skup Zboż BAZI OLSZTYNEK, (89)519-14-15, 609-040-455.

Praca

dam pracę

DOJARZA i pracownika na oborę, 85-650-13-61, 518-477-014.
W gospodarstwie, 604-211-735.

GDZIE NAS SZUKAĆ?

REDAKCJA I REKLAMA

Anna Uranowska
tel. (89) 539 74 73
fax (89) 539 76 20
a.uranowska@rolniczeabc.pl

rolnicze abc

Następne wydanie 12 marca 2014
Zapraszamy

Bogate w białko, użyźniają glebę, cenne w zmianowaniu

Docenić strączkowe

Stanowiska po grubonasiennych późno dojrzewających takich jak np. bobik, czy łubin często przeznaczane są pod zboża jare
Fot. Anna Uranowska

Rośliny strączkowe, zarówno drobno- jak i grubonasienne, stanowią bardzo interesującą i wartościową grupę upraw rolnych. Zasiwy strączkowych powinny być szczególnie doceniane w gospodarstwach ekologicznych i proekologicznych, także w gospodarstwach z dużą obsadą zwierząt inwentarskich. To cenne źródło najtańszego białka paszowego oraz duże korzyści dla gleby.

mgr inż. Zdzisław Grabowski
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Jest wiele powodów, aby uprawiać strączkowe oraz zwiększać ich areal w gospodarstwie. Uprawa roślin strączkowych, to możliwość

uzyskania wartościowej paszy bogatej w białko oraz kilka innych korzyści:

— nasiona roślin strączkowych są bogatym źródłem wartościowego białka (22-37 proc., zboża tylko 9-13 proc. białka), wykorzystywanego w żywieniu

zwierząt gospodarskich w postaci komponentów pasz treściwych, szczególnie nasiona bobiku, grochu pastewnego oraz łubinu wąskolistnego i żółtego

— rośliny strączkowe stanowią bardzo dobry składnik mieszanek strączkowo-zbożowych, uprawianych zarówno w plonie głównym, a także jako zielonka w międzyplonach

— strączkowe są bardzo dobrym ogniwem w zmianowaniu roślin, z uwagi na strukturotwórcze i użyźniające oddziaływanie na glebę

— jako rośliny fitosanitarne korzystnie wpływają na środowisko naturalne, ponieważ samodzielnie asymilują azot z atmosfery powodując, że nawożenie azotowe jest zbędne, co oczyszcza glebę

— w wyniku procesu przyswajania azotu atmosferycznego dodatkowo wzbogacają glebę w ten pierwiastek, np. bobik 80-120 kg N/ha, groch siewny 50-80 kg N/ha, łubiny 60-100 kg N/ha, koniczyna i lucerna 90-120 kg N/ha.

Trudności nagrodzone jakością

Są jednak określone uwarunkowania, które często są powodem mniejszego zainteresowania rolników uprawą strączkowych. W porównaniu do technologii uprawy zbóż, takie elementy jak ochrona plantacji oraz wysokość i wierność plonowania strączkowych, są często trudniejsze do zrealizowania w praktyce. Tym niemniej, w wielu gospodarstwach o profilu ekologicznym, także w gospodarstwach zorientowanych na produkcję wartościowych pasz dla inwentarza, a nie na efekt handlowy plonu, wymienione problemy nie są nadmiernie eksponowane. Tutaj efekt gospodarczy zorientowany jest na inne cele, a efekt komercyjny odgrywa mniejszą rolę.

Jakie możliwości użytkowania?

Rośliny strączkowe można przeznaczyć na:

użytkowanie roczne — przez jeden sezon wegetacyjny:

- na nasiona w plonie głównym
- na zieloną masę przeznaczoną bezpośrednio na skarmianie lub jako komponent do przygotowania kiszzonek, suszu.

użytkowanie krótkotrwałe — w formie międzyplonów z przeznaczeniem:

- na wypas
- na zielonkę w celu zakiszenia lub wysuszenia
- na przyoranie jako nawóz zielony.

Kiedy najlepiej przeorać?

Z punktu widzenia właściwości nawozowych, a tym samym poprawy żyzności gleby, można teoretycznie rozważyć

przyorywanie całych roślin plonu głównego motylkowatych uprawianych na zieloną masę. Przyorana masa organiczna, dostarczałaby duże ilości związków organicznych, w tym związków zawierających azot. Znacznie korzystniejsze, z ekonomicznego punktu widzenia jest przeznaczanie tej masy zielonej na cele paszowe, a przyorywanie wyłącznie resztek poźniowych i plonu ubocznego — słomy.

Po roślinach strączkowych należy koniecznie uprawiać rośliny wymagające dobrych stanowisk, a zwłaszcza zboża

W sytuacjach szczególnych, gdy mamy do czynienia z wyłączaniem gruntów z użytkowania rolniczego, przyoranie plonu całych roślin ma ogromne znaczenie w utrzymaniu żyzności gleby i wprowadzeniu dużych dawek azotu w formie związków organicznych. Taki sposób gospodarowania na gruntach wyłączanych wymaga jednakże subsydiów równoważących co najmniej koszt materiału siewnego (dopłaty do kwalifikowanego materiału siewnego) i utraconego przez rolnika dochodu z danego użytku rolnego.

Racjonalnym z ekonomicznego punktu widzenia, będzie przyoranie części nadziemnych roślin strączkowych uprawianych w międzyplonie, szczególnie, gdy warunki pogodowe nie pozwolą na uzyskanie opłacalnej do zbioru masy zielonej. Może to mieć miejsce w sytuacjach niskich temperatur jesienią lub okresów późnowiosennych. Często opóźnienie siewu i niekorzystny układ warunków pogodowych powoduje, że rośliny nie wytworzyły dużej masy nadziemnej. Przyorując te rośliny uzyskujemy

niezwykle wartościowe stanowisko w płodozmianie, gdyż oprócz wniesienia 60-100 kg azotu, gleba uzyskuje wiele innych składników pokarmowych. Wniesienie resztek poźniowych i masy nadziemnej nawet słabego międzyplonu w sposób znaczący poprawia jakość stanowiska dla roślin następczych.

Zakładając najniższy plon masy zielonej, np. około 10 t/ha i zawartość N na poziomie 2-3 proc., uzyskuje się znaczące ilości azotu wnoszonego w postaci związków organicznych, które po mineralizacji stanowią źródło azotu dostępnego dla roślin i bakterii glebowych. Ilość tego pierwiastka wyliczona teoretycznie, bez uwzględnienia strat wynikających z różnego stopnia mineralizacji, odpowiadałaby ilości N nawet powyżej 300 kg na powierzchni hektara. Jest to tylko przykład obrazujący potencjalne możliwości nawozowe przyoranego plonu masy nadziemnej roślin strączkowych czy motylkowatych. W rzeczywistości, po uwzględnieniu tempa i sposobu mineralizacji, uzyskuje się niższe wartości. Przyjmuje się, że wyrosnięty przyorany międzyplon pod względem nawozowym równoważny jest połowie tradycyjnej dawki obornika — czyli odpowiednik 15 ton obornika zastosowanego na 1 ha.

Strączkowe w płodozmianie

Strączkowe zasługują na szczególne uprzywilejowanie pod względem przedplonu. Za najlepsze stanowisko uznaje się okopowe na oborniku. Uprawa w takim stanowisku wiąże się jednakże z koniecznością przeznaczenia złych lub bardzo złych stanowisk pod uprawę zbóż. Ponadto, jak wykazały badania, uprawa roślin strączkowych bezpośrednio po oborniku powoduje nadmierny rozwój części wegetatywnych oraz opóźnia zawiązywanie i dojrzewanie nasion, co może

Przykłady zmianowania pięciopolowego

Zmianowanie pięciopolowego w trzecim roku po oborniku z roślinami strączkowymi w plonie głównym (na nasiona)	
1. buraki **	1. buraki **
2. pszenica jara	2. pszenica jara
3. bobik	3. groch siewny
4. pszenica ozima	4. rzepak ozimy
5. pszenżyto ozime	5. pszenica ozima
1 ziemniaki **	1. ziemniaki **
2. jęczmień jary	2. owies
3. groch siewny	3. łubin wąskolistny
4. pszenica ozima	4. pszenżyto ozime
5. pszenżyto ozime	5. żyto ozime

** — uprawa na pełnej dawce obornika 30-35 t/ha

Strączkowe w mieszankach ze zbożami do uprawy w plonie głównym

Przykładowe mieszanki na gleby słabsze
• owies 100 kg/ha plus groch pastewny 45 kg/ha plus łubin żółty 15 kg/ha • owies 90 kg/ha plus łubin wąskolistny 60 kg/ha • owies 50 kg/ha plus jęczmień jary 50 kg/ha plus łubin żółty 60 kg/ha.
Przykładowe mieszanki na gleby dobre
• pszenica jara 170 kg/ha plus groch pastewny 50 kg/ha • jęczmień jary 110 kg/ha plus groch pastewny 60 kg/ha • pszenżyto jare 140 kg/ha plus groch pastewny 70 kg/ha.

znacząco obniżyć plony. Dlatego preferuje się uprawę roślin motylkowatych grubonasiennych (tj. strączkowych) w trzecim roku po nawożeniu organicznym i w taki sposób, aby rozdzielały uprawiane w gospodarstwie zboża.

Po roślinach strączkowych należy koniecznie uprawiać rośliny wymagające dobrych stanów, a zwłaszcza zboża. Jedynym ograniczeniem jest termin ich zbioru, który może kolidować z terminem siewu zbóż ozimych lub rzepaku ozimego. Groch w uprawie na nasiona jest idealnym przedplonem dla wszystkich ozimin, a zwłaszcza pszenicy, pszenżyta i rzepaku.

Stanowiska po grubonasiennych późno dojrzewających (bobik, łubiny) często przeznaczane są pod zboża jare. Uzasadnieniem najczęściej jest brak czasu na staranne przygotowanie roli pod zasiew ozimin.

Przykłady zmianowania pięciopoleowego w 3. roku po oborniku, w którym umieszcza się rośliny strączkowe w plonie głównym, uprawiane na nasiona, przedstawia tabela 1.

W mieszankach ze zbożami

Zaletą uprawy mieszanek strączkowych ze zbożami jest większe prawdopodobieństwo

Odmiany — którą wybrać?

Aktualnie w rejestrze COBORU w Słupi Wielkiej znajduje się około 50 odmian roślin strączkowych. Wszystkie te odmiany prezentują wysoki potencjał produkcyjny, lecz nie każdą odmianę można polecić do uprawy w regionie północno-wschodniej Polski. Krótszy okres wegetacji i gorsze warunki dojrzewania redukują liczebność polecanych odmian.

Odmiany bobiku (7): Albus, Amulet, Bobas, Granit, Leo, Kasztelan i Olga. Odmiana Granit jest wcześniejsza, samokończąca dojrzewanie i szczególnie polecana. Odmiany Amulet, Bobas oraz Granit plonują wyżej o około 3-4 dt w porównaniu do wzorca (45 dt/ha).

Odmiany grochu (17), w tym 10 odmian ogólnoużytkowych: Akord, Batuta, Boruta, Cysterski, Ezop, Lasso, Mecenas, Medal, Mentor, Tarchalska oraz 7 odmian pastewnych: Eureka, Hubal, Muza, Milwa, Model, Sokolik i Turnia. Wyżej od wzorca odmian ogólnoużytkowych (49 dt/ha) o 2 do 4 dt plonują Batuta, Boruta, Cysterski oraz Lasso. Odmiany pastewne plonujące wyżej od 2 do 5 dt/ha niż wzorzec (40 dt/ha): Hubal, Model i Turnia — godne rekomendacji.

Odmiany łubinu białego (2): Boros oraz Butan. Łubin biały jest na północy kraju uprawiany w znacznie mniejszym zakresie. Bardziej polecana jest odmiana Boros, samo kończąca dojrzewanie.

Odmiany łubinu wąskolistnego (14) — 3 odmiany samokończące dojrzewanie i szczególnie polecane: Boruta, Regent i Sonet oraz 11 odmian niesamokończących: Bojar, Dalbor, Graf, Heros, Kadryl, Kalif, Karo, Neptun, Oskar, Tango i Zeus. Z uwagi na wyższe plonowanie mogą być polecane: Dalbor, Kalif, Karo, Neptun, Tango.

Odmiany łubinu żółtego (7): Baryt, Dukat, Lord, Mister, Perkoz, Talar i Taper. Odmiany Perkoz i Taper jako samokończące dojrzewanie, polecane mogą być szczególnie dla regionu północno-wschodniego.

Odmiany soi (3): Aldana, Augusta oraz Mavka. Uprawa w kilku mikroregionach i to w niewielkim zakresie.

Źródło dot. odmian: Wyniki plonowania, COBORU w Słupi Wielkiej, październik 2013 r.

dobrego i wierniejszego ich plonowania oraz mniejsze wylegania. Zapewnia to również łatwiejszy zbiór. Stanowisko po mieszankach jest dobrym przedplonem dla wszystkich gatunków zbóż i tylko nieznacznie słabszym w porównaniu do strączkowych w siewie czystym.

Układając mieszankę strączkowo-zbożową, należy uwzględnić jakość gleby, przeznaczenie plonu (na nasiona czy na zielonkę) oraz rodzaj płodozmianu. Na gleby słabsze (klas IVb – V) odpowiednie będą groch pastewny (peluska), łubin wąskolistny, łubin żółty a ze zbóż: owies

i ewentualnie owies plus jęczmień.

Natomiast na gleby dobre, klas IIIb – IVa, jako komponenty zaleca się groch siewny i pastewny, wyka jara a ze zbóż: pszenica jara, pszenżyto jare i jęczmień jary. Przykładowe mieszanki w tabeli 2.

Rok założenia 1990

Firma z województwa kujawsko-pomorskiego

www.bin.agro.pl

SILOS ZBOŻOWE z aktywną wentylacją

Ładow- ność (ton)	LUTY 2014 *Cena brutto (zł)	Rabat brutto (zł)
10,5	4 681	418
13,5	5 690	510
20	6 913	615
28	7 835	695
57	11 338	1 009
68	13 060	1 168
100	18 307	1 636
132	21 702	1 931

* Cena z montażem przed rabatem

RABAT 10%
na silosy płaskodenne

zamówione do 31.03.2014 r.
i
sprzedane do 30.04.2014 r.

urządzenia do wyposażenia paszarni:

- silosy paszowe
- śrutowniki bijakowe ssąco-tłoczące 1200 kg/h
- mieszalniki paszowe poj. 1000 kg
- pojemniki paszowe 1600 l
- dozowniki wagowe pod mieszalnik

INFORMACJE I ZAMÓWIENIA, TAKŻE TELEFONICZNIE

* "BIN" Sp. z o.o. 87-700 Aleksandrów Kuj., ul. Narutowicza 12, tel. 54 282 88 00 - 03, fax 54 282 88 63

* AMAROL Andrzej Makarewicz, 12-250 Orzysz, ul. Wierzbńska (dz. 411/46), tel. 87 734 16 84, 662 840 503

REKLAMA

118140tba-a -W

Agro

MAGAZYN BYDGOSZCZ ul. Fordońska 405A • tel. 52 343 92 23, 52 345 21 71

CENY FABRYCZNE • 3 LATA GWARANCJI • SERWIS I DOSTAWA CZĘŚCI 24h

K400 NS

DISKOMAT

K600

TURBULENT 3 do 5 m

TRIOLENT TX 300 N

www.agro.bydgoszcz.pl

Lista Zalecanych Odmian dla województwa warmińsko-mazurskiego

Zboża jare w sezonie 2014

W tym roku na LZO są cztery odmiany owsa pochodzące z polskich hodowli

Zboża jare wymagają niższych nakładów finansowych na uprawę niż formy ozime, posiadają też niższy potencjał plonotwórczy oraz są bardziej zawodne w uprawie. Wybierając formy zbóż jarych eliminujemy jednak ryzyko wymarznienia, które zagraża zbożom ozimym.

mgr Małgorzata Gazda, COBORU
SDOO we Wróćkowie
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Wczesny termin siewu zbóż jarych to jeden z podstawowych warunków uzyskania wysokiego plonu. Wpływa na dobre krzewienie zbóż, co w konsekwencji związane jest z większą ilością kłosów, a także lepszym rozwojem systemu korzeniowego. Wrażliwość poszczególnych gatunków zbóż na opóźniony termin siewu jest różna. Najbardziej wrażliwy jest owies potem pszenica, pszenżyto i jęczmień. W praktyce rolnicy opóźniają siew zbóż jarych przeważnie z powodu pogody. Zdarza się, że późno przychodząca wiosna przesuwając termin siewu, jak to było w roku ubiegłym.

Odpowiednia do warunków

Każda odmiana charakteryzuje się genetycznymi cechami decydującymi o jej przydatności do danych warunków, dlatego wybór odpowiedniej odmiany ma bardzo ważne znaczenie. Wybierając odpowiednią można podnieść plon oraz para-

metry jakościowe ziarna.

Oprócz wielkości i jakości plonu, znaczenie przy wyborze odmiany mogą mieć inne cechy takie jak np. wysokość roślin, odporność na wyleganie i choroby, termin dojrzewania.

Badania pomocne rolnikom

Przy szerokiej ofercie odmian wybór tej właściwej nie jest zadaniem łatwym. Pomocnym może być system badań Porejstrowego Doświadczalnictwa Odmianowego i Rolniczego (PDOiR), który umożliwia ustalenie listy zalecanych do uprawy na terenie poszczególnych województw odmian (LZO).

Badania są obiektywne, ukie-
runkowane na potrzeby praktyki rolniczej, dają możliwość uzyskania i poszerzenia informacji o odmianach z uwzględnieniem reakcji na warunki siedliskowe oraz elementy agrotechniki.

Po analizie wyników prowadzonych doświadczeń PDOiR w pierwszej dekadzie lutego Wojewódzki Zespół Porejstrowego Doświadczalnictwa Odmianowego i Rolniczego ustalił Listę Zalecanych Od-

mian (LZO) do uprawy na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego na sezon wegetacyjny 2014. Prezentowane w tabelach dane przedstawiają potencjał plonowania oraz reakcję na poziom agrotechniki

Najbardziej wrażliwy na opóźniony termin siewu jest owies potem pszenica, pszenżyto i jęczmień.

poszczególnych odmian. Doświadczenia prowadzone były w naszym województwie.

4 odmiany owsa, 7 jęczmienia, 8 pszenicy

Przedstawione odmiany wykazywały się wysokim plonowa-

niem w ostatnim roku badań oraz wysokim i stabilnym plonowaniem w minionym dwu i trzyleciu. Okazały się również wartościowe i najbardziej dostosowane do naszych lokalnych warunków gospodarowania.

Owies reprezentowany jest przez cztery odmiany pochodzące z polskich hodowli, które po raz kolejny znalazły się na LZO. Wśród odmian owsa znajduje się naga odmiana — Siwek, pozostałe są to odmiany oplewione o żółtym zabarwieniu łuski.

Na LZO w 2014 roku znalazło się siedem odmian jęczmienia jarego, w tym jedna odmiana typu browarnego: Victoriana, a także sześć odmian typu pastewnego. W tym roku włączono na LZO nową odmianę Ella. W przypadku jęczmienia jarego na siedem odmian tylko dwie zostały wyhodowane w naszym kraju (Skald i Suwerek).

JĘCZMIEŃ JARY cechy rolniczo-użytkowe odmian z LZO

Odmiana	Wartość browarna	Plon ziarna a ₁ (dt/ha) 2012-2013	Plon ziarna a ₂ (dt/ha) 2012-2013	Masa 1000 ziaren a ₂ (g)
typ browarny				
Victoriana	6,20	71,6	82,0	55,6
typ pastewny				
Ella	-	75,2	83,7	53,9
Iron	-	73,7	87,0	51,7
KWS Olof	-	69,5	82,9	53,3
Natasia	-	70,2	82,0	54,8
Skald	-	70,2	84,5	57,1
Suweren	-	73,0	82,9	50,0

Dopłaty do materiału siewnego

Od 15 stycznia do 25 czerwca 2014 r. można ubiegać się w Agencji Rynku Rolnego o dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany. Wsparcie mającej charakter pomocy *de minimis* w rolnictwie, dotyczy materiału siewnego — zbóż ozimych i jarych, roślin strączkowych i ziemniaka — zakupionego i zużytego do siewu lub sadzenia w terminie od dnia od 15 lipca 2013 r. do 15 czerwca 2014 r.

Zgodnie nowym rozporządzeniem KE łączna kwota pomocy *de minimis* w rolnictwie przyznana producentowi rolnemu w okresie 3 lat podatkowych nie może przekroczyć 15 000 euro. **Uwaga: obowiązuje nowy wzór wniosku o przyznanie dopłaty. Wniosek należy pobierać wyłącznie ze strony ARR www.arr.gov.pl.**

Odmiany pszenicy jarej znajdujące się na LZO można podzielić na dwie grupy: elitarnie (E) — Bombona oraz jakościowe (A) — Arabella, Izera, Kandela, KWS Torridon, Łagwa, Ostka Smolicka i Tybalt. Pierwszy raz na liście za-

lecaniej, wśród odmian pszenicy jarej, pojawiły się odmiany Izera i KWS Torridon.

Do zapoznania się ze szczegółowymi wynikami prezentowanych odmian zapraszamy na stronę internetową: www.wrocikowo.coboru.pl

Listę Zalecanych Odmian (LZO) dla województwa warmińsko-mazurskiego na rok 2014

Lp.	Owies	Jęczmień jary	Pszenica jara
ODMIANY			
1.	Bingo	Ella	Arabella
2.	Haker	Iron	Bombona
3.	Krezus	KWS Olof	Izera
4.	Siwek	Natasia	Kandela
5.		Skald	KWS Torridon
6.		Suweren	Łagwa
7.		Victoriana	Ostka Smolicka
8.			Tybalt

PSZENICA JARA cechy rolniczo-użytkowe odmian z LZO

Odmiana	Grupa technologiczna	Plon ziarna a ₁ (dt/ha) 2012-2013	Plon ziarna a ₂ (dt/ha) 2012-2013	Masa 1000 ziaren a ₂ (g)
Arabella	A	70,3	83,8	43,4
Bombona	E	61,5	79,6	45,8
Izera	A	69,7	84,6	46,9
Kandela	A	68,3	81,3	46,2
KWS Torridon	A	71,7	88,0	44,4
Łagwa	A	67,6	77,9	48,6
Ostka Smolicka	A	66,9	82,1	48,4
Tybalt	A	70,3	83,8	47,7

Ważniejsze cechy rolnicze dla odmian z LZO (jako średnie wyniki) pochodzą z kilku doświadczeń. W ramach PDOiR (za wyjątkiem owsa) doświadczenia prowadzone były na dwóch poziomach agrotechniki:

a₁ — przeciętny poziom agrotechniki (bez ochrony)

a₂ — wysoki poziom agrotechniki (zwiększone w stosunku do a₁ o 40 kg/ha nawożenia azotowe, dolistne preparaty wieloskładnikowe, ochrona przed wyleganiem i chorobami).

OWIES cechy rolniczo-użytkowe odmian z LZO

Odmiana	Plon ziarna (dt/ha) 2011-2013	Udział łuski (%)	Masa 1000 ziaren (g)
Bingo	79,7	21,4	42,9
Haker	81,3	24,3	37,2
Krezus	79,7	26,5	37,5
Siwek	58,4	3,7	28,4

Rośliny strączkowe w badaniach PDOiR

Uprawa roślin strączkowych wpływa korzystnie na strukturę gleby, poprawia bilans azotu, wzbogaca w związki mineralne i substancje organiczne.

Jadwiga Nowicka, COBORU
SDOO we Wróćkowie
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Rośliny strączkowe charakteryzuje bardzo duża zawartość białka, witamin oraz soli mineralnych. Dostarczają makro i mikroelementów, stanowiących istotny składnik w diecie zarówno ludzi jak i zwierząt. Wszystkie rośliny strączkowe są doskonałym przedplonem dla roślin okopowych, przemysłowych, a także zbóż. Postęp hodowlany oraz spełnienie ważnych dla tych roślin wymagań glebowych jest istotnym czynnikiem zwiększającym jakość i wysokość plonu.

W celu uniknięcia wystąpienia chorób jak również szkodników, przerwa w uprawie roślin strączkowych na tym samym polu powinna wynosić 5-6 lat. Bardzo ważnym zabezpieczeniem przed porażeniem upraw przez choroby jest wysiew zdrowych kwalifikowanych nasion oraz ich odpowiednie zaprawianie.

Bobik
Do wartościowych gatunków roślin strączkowych zaliczany jest bobik i łubin wąskolistny. Bobik jest rośliną pastewną uprawianą w celu pozyskiwania nasion do produkcji pasz. Charakteryzuje się on znaczną zawartością

białka i wysokim potencjałem plonotwórczym. Bobik ma duże wymagania wodne, dlatego wykazuje wrażliwość na suszę szczególnie na etapie kwitnienia i zawiązywania strąków. Najlepiej wzrasta na glebach klas I-III o odczynie obojętnym, uprawa udaje się również na glebach klasy IV w latach o wysokiej wilgotności. Roślina ta stanowi idealny przedplon dla wszelkiego rodzaju zbóż, a w szczególności ozimych. W Krajowym Rejestrze obecnie znajduje się 12 odmian, które zostały podzielone na trzy grupy różniące się cechami morfologicznymi i użytkowymi.

Łubin wąskolistny
Jest uprawiany na największej powierzchni w Polsce. Aktualnie w KR znajduje się 16 odmian różniących się pod względem cech użytkowych (zawartością alkaloidów i innymi cechami jakościowymi), a także morfologicznych (typ wzrostu, barwa liści, kwiatów i nasion).

W hodowli łubinów uzyskano formy o słabszym ulistnieniu oraz zredukowanych rozgałęzieniach bocznych, co umożliwia bardziej równomierne dojrzewanie. Cennym walorem najnowszych odmian łubinu wąskolistnego jest mniejsza wrażliwość na opóź-

niony termin siewu (termoneutralność), wyraźnie zmniejszona podatność na pęknięcie strąków, osypywanie nasion w trakcie dojrzewania i wyższą odporność na antraknozę. Odpowiednim kompleksem do jego uprawy jest żytni bardzo dobry i dobry. W tym gatunku są odmiany o wysokiej zawartości alkaloidów, przydatne do zasiewów poplonowych na przyoranie szczególnie w rejonach zagrożonych szkodami powodowanymi przez dziką zwierzynę.

Łubin wąskolistny jest również rośliną nadającą się do upraw poplonowych, gdzie najbardziej przydatne są odmiany szybko rosnące tworzące dużo zielonej masy.

Łubin żółty
To roślina ciesząca się nieco mniejszą popularnością. Obecnie w KR znajduje się 8 odmian w tym dwie o typie samokończącym. Odmiany łubinu żółtego charakteryzuje mała wrażliwość na opóźnienie terminu siewu. Łubin żółty ma najmniejsze wymagania glebowe, odpowiednimi do jego uprawy są gleby klas V o odczynie obojętnym i lekko kwaśnym. Bardzo istotne jest aby przy uprawach łubinów unikać gleb zwięzłych, podmokłych i silnie gliniastych.

W Krajowym Rejestrze znajduje się 16 odmian łubinu różniących się pod względem zawartości alkaloidów i innych cech jakościowych, a także typem wzrostu, barwą liści, kwiatów i nasion Fot. Anna Uranowska

ŁUBIN WĄSKOLISTNY plon nasion (% wzorca) i ważniejsze cechy rolniczo-użytkowe

Lp.	Odmiana	2013	2012-2013	2011-2013	Zawartość białka ogólnego (% s.m.)	Równomierność dojrzewania (skala 9°)	Masa 1000 nasion (g)
	1	2	3	4	5	6	7
		% wzorca			średnia		
Wzorzec, dt z ha		28,9	29,7	28,7	31,8	8,0	147
odmiany niesamokończące							
1.	Karo *	89	94	98	31,2	8,1	176
2.	Zeus	96	102	102	32,0	7,9	147
3.	Graf	108	106	103	33,3	7,5	132
4.	Kalif	114	115	114	30,7	7,5	146
5.	Bojar	100	98	100	30,5	8,0	159
6.	Neptun	109	105	105	33,3	8,3	155
7.	Kadryl	96	94	96	32,2	7,6	150
8.	Dalbor	108	105	106	32,1	8,2	138
9.	Heros	109	108	108	31,3	8,3	124
10.	Oskar *	112	102	-	32,2	7,9	137
11.	Tango	115	116	-	33,1	7,2	160
odmiany samokończące							
12.	Sonet	63	70	75	8,9	8,9	152
13.	Boruta	94	89	93	8,2	8,2	143
14.	Regent	88	89	-	8,6	8,6	138
Liczba doświadczeń		3	5	7			

Wzorzec: 2011-2013 średnia z wszystkich odmian; Kol. 5-7 wg — Listy Opisowej Odmian COBORU.
* — odmiany o dużej zawartości alkaloidów (gorzkie); Skala 9°: 9 — oznacza stan najkorzystniejszy, 1 — oznacza stan najmniej korzystny

BOBIK plon nasion (% wzorca) i ważniejsze cechy rolniczo-użytkowe

Lp.	Odmiany	Plon nasion % wzorca			Zawartość białka ogólnego (% s.m.)	Masa 1000 nasion (g)
		2013	2012	2011		
	1	2			3	4
		% wzorca			średnia	
Wzorzec, dt z ha		44,1	45,4	55,2	29,9	482
niesamokończące wysokotaninowe i niskotaninowe						
1.	Albus	101	103	96	30,0	480
2.	Amulet	105	108	103	30,6	484
3.	Bobas	113	111	104	30,7	527
4.	Kasztelan	94	101	101	29,7	470
5.	Leo	87	97	100	30,6	418
6.	Olga	91	97	94	30,2	465
samokończąca wysokotaninowa						
7.	Granit	108	95	99	28,8	498

COBORU – Rośliny Strączkowe 2013. Wyniki plonowania odmian w dośw. PDOiR. Wzorzec 2013, 2012 – średnia z odmian zarejestrowanych: 2011 – Bobas, Albus, Kasztelan, Granit; Kolumny 3 i 4 wg Listy Opisowej Odmian COBORU
Skala 9°: 9 – oznacza stan najkorzystniejszy, 1 – oznacza stan najmniej korzystny

Wybór odpowiednich loszek i knurków hodowlanych

Więcej prosiąt od lochy

Świnie jako gatunek zwierząt gospodarskich wyróżniają się kilkoma ważnymi cechami użytkowymi. Należą do nich przede wszystkim duża rozrodczość, wszytkożerność i dobre wykorzystanie paszy, szybkie tempo wzrostu, wysoka wydajność rzeźna i wartość odżywcza wieprzowiny.

prof. Janusz Falkowski, UWM
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Uzyskanie zadowalających wyników produkcyjnych i ekonomicznych w chowie trzody chlewnej uzależnione jest w pierwszej kolejności od rezultatów użytkowania lochy i efektów odchovu prosiąt.

Ponad 20 prosiąt rocznie

Świnie w młodym wieku osiągają dojrzałość płciową i rozplodową. Ruja występuje u nich cyklicznie przez cały rok. Loszki są zapładniane w wieku 7-8 miesięcy i około pierwszego roku życia rodzą swoje pierwsze potomstwo. Samica dzika, przodka świnii

domowej, daje w miocie 6-8 młodych, zaś locha, samica świnii domowej, znacznie więcej — najczęściej 10-12 prosiąt. Liczebność miotów lochy wieloródek jest jeszcze większa. W okresie roku od lochy można otrzymać dwa oproszenia, a w nich łącznie 20-24 prosięta. Po uwzględnieniu niewielkich upadków, od jednej maciory można w ciągu roku odchować i skierować do tuczu 20-22 lub więcej prosiąt. Idąc dalej, w przeciągu roku można przeprowadzić tucz dwóch miotów uzyskanych od lochy, a to z kolei pozwala na wyprodukowanie od jednej maciory ponad 2 ton żywca wieprzowego.

Faktyczne wyniki produkcyjne uzyskiwane w poszczegól-

Hierarchia w miocie ustala się po kilku dniach i prosięta przy kolejnych karmieniach powracają na swoje stałe miejsca

Fot. Anna Uranowska

gólnych stadach i gospodarstwach bywają jednakże bardzo zróżnicowane, a przyczyny tego stanu rzeczy są liczne. Jedną z nich jest skala pro-

dukcji, bowiem w dużych wyspecjalizowanych fermach uzyskuje się wyniki chowu lepsze niż w gospodarstwach małych, w których utrzymuje się kilka lochy z przychowkiem.

Wartość genetyczna lochy i knurów

Oplacalność produkcji prosiąt zależy od posiadanego stada podstawowego lochy i knurów. Przygotowanie odpowiednich loszek i knurków hodowlanych, należyte żywienie i pielęgnacja oraz racjonalnie prowadzony rozród wpływają bezpośrednio na liczebność i jakość rodzących się miotów prosiąt. Trzeba pamiętać, że nie tylko wyniki odchovu prosiąt, ale cechy tuczne i rzeźne świń w dużym stopniu uzależnione są od wartości genetycznej lochy i knurów oraz poprawności stosowanych metod krzyżowania towarowego.

W hodowli zarodowej trzody chlewnej w Polsce dominują świnie ras matecznych — wielka biała polska (wbp) i polska biała zwisloucha (pbz). Z kolei powszechnie hodowanymi na terenie całego kraju rasami ojcowskimi są tzw. kolorowe rasy duroc (dur) i pietrain (piet). W tabeli 1 podano średnie wyniki oceny użytkowości rozplodowej lochy tych ras, jakie osiągnięto w Polsce w chlewniach objętych kontrolą. Jak wynika z otrzymanych danych, lochy ras białych charakteryzują się lepszymi wynikami użytkowości rozplodowej.

Krzyżowanie towarowe

Ze względu na możliwość wystąpienia zjawiska heterozji i poprawę efektów chowu, bardzo korzystne jest zastosowanie odpowiedniego krzyżowania towarowego, czyli użytkowego. Heterozja (wybujalność mieszańców) to przewyższenie przez mieszańce średniej wartości rodziców, krzyżowanie zaś polega na doborze do rozrodu zwierząt różnych ras. Celem wszystkich metod krzyżowania towarowego jest otrzymanie mieszańców do tuczu.

Krzyżowanie proste dwu ras. Metoda najprostsza, polega na produkcji mieszańców z wykorzystaniem dwu ras — loszka A x knur B uzyskujemy mieszańce do tuczu. Lochy rasy wbp lub pbz, knury rasy

dur lub piet.

Krzyżowanie proste trzech ras. Jest realizowane w dwu etapach: otrzymanie mieszańca stanowiącego jednego z rodziców, a następnie krzyżowanie go z rasą czystą w celu otrzymania materiału do tuczu. Krzyżowanie to może przybierać na dwa sposoby, w zależności od tego, czy do produkcji mieszańców będzie się używać lochy, czy też knurów pochodzących ze skrzyżowania dwu ras, co można przedstawić schematycznie:

I. locha (A x B) x C uzyskujemy mieszańce do tuczu. Lochy otrzymane z krzyżowania ras wbp i pbz, knury rasy pietrain lub duroc.

Celem wszystkich metod krzyżowania towarowego jest otrzymanie mieszańców do tuczu

II. Locha A x knur (B x C) uzyskujemy mieszańce do tuczu. Lochy czystorasowe wbp lub pbz, knury pochodzące z krzyżowania ras duroc i pietrain.

Ten rodzaj krzyżowania jest uznawany za najkorzystniejszy z ogólnie stosowanych w praktyce.

Tabela 1 Wyniki oceny użytkowości rozplodowej lochy wybranych ras

Rasa	Liczba ocenianych miotów ogółem	Liczba prosiąt w miocie		Straty prosiąt do 21. dnia życia (%)	Wiek w dniu 1oproszenia (dni)	Okres międzymiotu (dni)
		urodzonych	w 21. dniu życia			
WBP	11605	11,53	10,75	6,77	359	168
PBZ	13648	11,69	10,87	7,06	350	172
Duroc	1743	10,87	10,14	6,72	367	168
Pietrain	1116	11,04	10,35	6,20	366	172

Źródło: Stan Hodowli i Wyniki Oceny Świń. Kraków, 2013.

Tab. 2. Skład siary i mleka lochy

Składnik	Siara	Mleko
Woda	700	800
Tłuszcz	70	90
Laktoza	25	50
Białko	200	55
Popiół	5	5

Tab. 3. Wpływ liczebności miotu na mleczność lochy

Liczba prosiąt w miocie	Wydajność mleczna lochy (kg/dzień)	Średnie pobranie (kg/prosię/dzień)
6	8,5	1,4
8	10,4	1,3
10	12,0	1,2
12	13,2	1,1

Krzyżowanie proste czterech ras. Krzyżowanie to przebiega w dwu etapach. W pierwszym trzeba wyhodować lochy i knury mieszańce, które następnie krzyżowane są z sobą – locha (A x B) x knur (C x D) uzyskujemy mieszańce do tuczu. Lochy pochodzą od rodziców ras wbp i pbz, a knury od duroc i pietrain.

Największy potencjał rozrodczy

Loszki i lochy mieszańce w porównaniu do czystych ras rodzicielskich dają szereg korzyści. Osiągają wcześniej pierwszą ruję, rodzą liczniejsze i bardziej wyrównane mioty. Prosięta pochodzące od samic mieszańcowych cechuje lepsza żywotność i szybszy wzrost, a to w końcowym efekcie powoduje, że ich mioty są liczniejsze i cięższe przy odsadzeniu.

Największy potencjał rozrodczy przypada na ogół na 3-4. ciążę. U loch odpowiednio żywionych i pielęgnowanych przy kolejnym 7-8. oproszeniu liczba prosiąt i ich masa ciała stopniowo maleją. Ze względu na obniżone wyniki użytkowości lochy starsze należy brakować ze stada. Nie należy jednak brakować za wcześnie wartościowych i sprawdzonych loch, a dobieranie loszek do remontu stada powinno być w pełni racjonalne.

Więcej prosiąt to więcej mleka

Lochy produkują mleko o dużej zawartości suchej

masy i na 1 kg przyrostu masy ciała prosięcia potrzeba ok. 4 kg mleka matki. Średni skład siary i mleka lochy podano w tabeli 2. Praktycznym wskaźnikiem mleczności lochy jest masa miotu prosiąt w 21. dniu życia. Wydajność mleczna lochy zależy m. in. od liczby prosiąt w miocie. Wpływ ten dobrze ilustrują dane zawarte w tabeli 3. Lochy mające mniej liczne mioty wydzielają mniej mleka.

Najpierw zapewnić siarę

Po porodzie prosięta instynktownie poszukują sutków i wymienia, ciepła matki i kontaktu z nią. Chętniej wybierają sutki przednie, które są bardziej mleczne, niż sutki tylne. Prosięta starają się zająć jak najlepszą pozycję przy sutfach lochy. Hierarchia w miocie ustala się po kilku dniach i prosięta przy kolejnych karmieniach powracają na swoje stałe miejsca.

Locha karmi miot bardzo często, w pierwszych dniach po porodzie co godzinę. Prosiętom nadliczbowym trzeba zapewnić wypicie siary od własnej matki i dopiero po upływie 36 godzin po urodzeniu można najsilniejsze z miotu dosadzić do lochy mamki. Prawidłowe przesadzanie prosiąt nie jest zabiegiem łatwym i w praktyce produkcyjnej dużej fermi powinien to wykonywać odpowiednio przygotowany i zainteresowany wykonywanymi czynnościami pracownik.

Począwszy od drugiego tygodnia życia prosięta powinny

mieć dostęp do stałej paszy dodatkowej. Mieszanke typu prestarter, najlepiej zakupioną z renomowanej wytwórni pasz, trzeba podawać prosiętom często i w małych porcjach.

Zarządzanie stadem

Odchów zwierząt młodych stanowi najtrudniejszą część prowadzonej produkcji. Ekonomicznie uzasadnione jest takie prowadzenie i zarządzanie stadem, które zapewni osiągnięcie wysokiej plen-

ności gospodarczej loch, czyli liczby prosiąt odchowanych od lochy w okresie roku. Plenność jest cechą ważną, która ostatecznie sumuje wartości innych parametrów charakteryzujących użytkowość rozplodową loch (rys. 1). Celem powinno być uzyskanie licznych, zdrowych, ciężkich i wyrównanych miotów, bowiem każde odchowane prosię przyczynia się do poprawy opłacalności prowadzonego chowu.

REKLAMA

AGRO-SYSTEM
 WARKAŁY 28A, 11-041 OLSZTYN, tel./fax 089 512 80 74

Posiadamy w ciągłej sprzedaży:

• Pasze • Koncentraty • Premiksy
 • Dodatki paszowe • Karmy dla psów i kotów • Preparaty dezynfekcyjne

Prowadzimy hotel dla psów

Stacja Hodowli i Unasieniania Zwierząt Sp. z o.o. w Bydgoszczy
 tel. (052) 328 03 01
 fax 328 03 17
 www.shiuz.pl

NASIE NIE KNURÓW Z NAJLEPSZYCH STAD ZARODOWYCH w tubie lub w Gedisie

660140tr-a-M

681140tr-a-W

SKRÓTEM

LGD PRZYJMUJĄ WNIOSKI

Wsparcie z działań „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” oraz „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” można oprócz osi 3 PROW 2007-2013 otrzymać również w ramach osi 4 Leader PROW 2007-2013 w działaniu 413 Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju. W tym przypadku wnioski o udzielenie wsparcia należy składać do Lokalnych Grup Działania (LGD). Na „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” wnioski można składać od 17.02-3.03 za pośrednictwem LGD „Warmiński Zakątek” i od 14.02-7.03 do Związku Stowarzyszeń Na Rzecz Rozwoju Gmin Północnego Obszaru Wielkich Jezior Mazurskich (LGD9). Na wnioski o „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” od 17.02-3.03 również czeka LGD „Warmiński Zakątek”; od 20.02-10.03 LGD „Łączy Nas Kanał Elbląski” i od 14.02-7.03 Związek Stowarzyszeń Na Rzecz Rozwoju Gmin Północnego Obszaru Wielkich Jezior Mazurskich (LGD9).

PREWENCJA PRZED POMOREM

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Goldapi, w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń na terytorium Litwy wydał rozporządzenie w celu prewencyjnego wprowadzenia dodatkowych zabezpieczeń. Obowiązują

w szczególności hodowców świń, jak i myśliwych mających kontakt z hodowlami świń, którzy wykonują zawód rolnika czy też lekarza weterynarii. Rozszerzono katalog środków ochronnych o zakaz wwożenia skór, trofeów oraz mięsa dzików i produktów pożywkowych od dzików na teren gospodarstw, w których utrzymywane są świny. Wprowadzono ograniczenia wejścia do pomieszczeń, w których utrzymywane są świny przez myśliwych i inne osoby, mogące mieć kontakt z dzikami oraz przemieszczania innych przedmiotów mogących przenieść wirusa afrykańskiego pomoru świń. Poszerzono listę środków bioasekuracji w gospodarstwach.

JEDZIEZ NA TARGI DO ŁÓDZI? ZADZWOŃ!

Od 28 lutego do 2 marca w łódzkiej Atlas Arenie odbędą się Międzynarodowe Targi Ferma Bydla i Targi Ferma Świń i Drobiu. Dla naszych Czytelników mamy cztery bezpłatne karty wstępu. Wystarczy w godzinach 8-16 zadzwonić pod numer 89 539 74 73 lub napisać na nasz adres e-mail rolniczeabc@rolniczeabc.pl. O przyznaniu bezpłatnych kart wstępu zdecyduje kolejność zgłoszeń.

WE DWOJE

Drodzy Czytelnicy, rubrykę naszą dedykujemy wszystkim poszukującym swojej drugiej połowy wśród osób mieszkających lub chcących zamieszkać na terenach wiejskich. Jak zamieścić swój anons lub wysłać list? Wystarczy

wypełnić i wysłać zamieszczony poniżej kupon, w którym należy napisać hasło ogłaszającego się (np. KAWALER Z MAZUR) i numer rubryki. W tym wydaniu jest to numer 31/2014. Należy też pamiętać, by do listu załączyć znaczek pocztowy za 1,60 zł. Ogłoszenia są bezpłatne, ale muszą być napisane na kuponie zamieszczonym poniżej. Listy związane z

naszą rubryką, należy wysłać na adres redakcji: „Rolnicze ABC”, ul. Tracka 5, 10-364 Olsztyn, z dopiskiem: We dwoje. W razie pytań zapraszamy do kontaktu telefonicznego pod numerem 89 539 76 48. Następne wydanie kącika matrymonialnego w „Rolniczym ABC” 12 marca 2014 roku. **Jadwiga Gliniewicz**

Panowie

PANOWIE PONIŻEJ 30 LAT TRZYDZIESTOLATEK

Jestem młodym, atrakcyjnym trzydziestolatkiem z uczuciami, uczciwym, zaradnym, pracowitym, poszukuję swojej drugiej połowy z okolic Elbląga. Czekam na poważne oferty.

PANOWIE 31-45 LAT SAMOTNY

(45/166) Kawaler, bezdzietny, bez nałogów, na stałe zamieszkały w Niemczech, z dobrym sercem i charakterem, pragnie poznać samotną panią do lat 48, mieszkającą na wsi, bez nałogów, liczy się szczerowość, zaufanie i charakter. Proszę o poważne fotooferty. Odpowiem na każdy list.

PANOWIE W WIEKU 46-60 LAT WAGA

Po pięćdziesiątce, niezależny finansowo, niepalący rencista, własny dom, poszukuję drugiej połowy, pani, która zamieszka u mnie na wsi niedaleko Elbląga. Tylko poważne oferty.

RENCISTA

Mieszkający na wsi, pozna panią też rencistkę, niską, szczupłą, która poszukuje przyjaźni lub stałego związku.

TROCHE SAMOTNY

(51/177/84) Lubię wszystko co piękne, lubię kochać i być kochanym, poszukuję atrakcyjnej pani, w wieku do 50 lat.

ROZWIEDZIONY

Po pięćdziesiątce, niezależny, własny dom, rencista, pozna panią wolną, o dobrym sercu, niekonfliktową, na dobre i na złe chwile w życiu.

Z OKOLIC MORĄGA

60-letni, niezależny finansowo i mieszkaniowo, zmotoryzowany, na rencie, poszukuje drugiej połowy, pozna panią w podobnym wieku, najchętniej z Morąga lub okolic. Cel — stały związek.

PANOWIE POWYŻEJ 60 LAT OPIEKUŃCZY

Jestem po sześćdziesiątce, niekarany, bez nałogów, mieszkam na wsi, poznaj panią do lat 60.

ZARADNY

Poznam panią do 60 lat, rozwie-

dzoną lub wdowę, jestem niekarany, bez nałogów, mieszkam na wsi.

WYSOKI WDOWIEC

Zmotoryzowany, pozna samotną panią do lat 58, atrakcyjną, szczupłą, uczciwą, niematerialistkę, która mieszka na wsi, w okolicach Elbląga.

WODNIK

Zaradny, niekarany, bez nałogów, rozwiedziony, mieszkam na wsi, pozna panią w wieku do 60 lat.

SAMOTNY

(64/175/82) Bardzo samotny, rozwiedziony, na rencie inwalidzkiej, bez nałogów, pragnę poznać panią do lat 70, samotną, z dobrym sercem, która myśli poważnie o stałym związku.

STRZELEC

Pragnę poznać panią, tak samo samotną jak ja, najchętniej z okolic Bartoszy, ale niekoniecznie. Cel — przyjaźń.

SAMOTNY WDOWIEC

(76/175/75) Średniej budowy ciała, poznam panią w wieku 70-80 lat, może być przy tuszy. Mieszkam na wsi, niedaleko Lidzbarka Welskiego.

Panie

PANIE 46-60 LAT SZCZUPŁA

49-letnia, z okolic Elbląga, atrakcyjna, zadbana, kulturalna, uczciwa, pozna pana do lat 60, miłego, kulturalnego, uczciwego, który poszukuje znajomości opartej na zaufaniu, szacunku. Cel — przyjaźń lub stały związek.

OPTYMISTKA

Po pięćdziesiątce, szczupła, zaradna, niezależna finansowo i mieszkaniowo, wdowa bez nałogów, z poczuciem humoru, o dobrym sercu, pozna pana do 60 lat, z okolic Elbląga, o podobnych walech, który poszukuje ciepła w życiu we dwoje. Cel — stały związek.

ZADBANA

Szczupła, zaradna, po pięćdziesiątce, pozna pana uczciwego, kulturalnego, odpowiedzialnego, niezależnego, bez nałogów i zobowiązań, który też poszukuje drugiej połowy.

UCZCIWA WDOWA

Pozna panią powyżej 62 lat, z poczuciem humoru, domatora, mile widziany pan zmotoryzowany, wolny od nałogów.

PANIE POWYŻEJ 60 LAT SAMOTNA

Poznam panią po 60-tce, najchętniej mieszkającą na wsi i posiadającą gospodarstwo rolne.

LEW

(63/160/58) Samotna wdowa z okolic Iławy, mieszkam na wsi, z poczuciem humoru, o czułym sercu, uczciwa, wrażliwa, wyrozumiała, niezależna mieszkaniowo, chciałabym poznać pana, ale tylko wdowca, do lat 70, z podobnym charakterem, wyrozumiałego, ugodowego, któremu też dokucza samotność.

SZCZUPŁA WDOWA

(64/165) Emerytka, bez nałogów, z mieszkaniem, opiekunka, o dobrym sercu, blondynka, poznam panią w wieku do 68 lat, bez nałogów, miłego, opiekuńczego, o dobrym sercu. Cel — stały związek.

Z RYBNA

(64/165/75) Niezależna finansowo i mieszkaniowo, pozna panią samotnego, bez nałogów i zobowiązań, uczciwego. Mile widziany pan zmotoryzowany, z okolic Lubawy, Ostródy.

MIŁA I SAMOTNA

(66/164/70) Poznam panią wol-

nego, uczciwego, bez nałogów, do lat 75, który poważnie myśli o życiu. Mieszkam na wsi.

WRAŻLIWA

(67/165/70) Emerytka, wrażliwa, o dobrym sercu, własne M, pozna panią w odpowiednim wieku. Cel — przyjaźń lub stały związek.

ZADBANA

Bez nałogów i zobowiązań, inteligentna, wykształcona, uczuciowa, wrażliwa, pogodnego usposobienia, niekonfliktowa, kochająca przyrodę i zwierzęta, pozna pana o bogatym wnętrzu, w wieku po siedemdziesiątce.

POGODNA WDOWA

Uczciwa, bez nałogów, katolicka, z własnym M, bardzo dokucza mi samotność, pragnę poznać pana, wolnego, uczciwego, któremu dokucza samotność, chętnie zmotoryzowanego.

SYMPATYCZNA

Optymistycznie nastawiona do życia wdowa, pragnę poznać panią w wieku do 75 lat, aby przerwać zbyt długą samotność i cieszyć się życiem we dwoje.

Imię i nazwisko

adres

nr PESEL **rok urodzenia**

treść ogłoszenia (maksimum 30 słów)

Wyślij dane do wiadomości redakcji

hasło

Nr 31/2014

525110tr-9e-W

RYNKI ROLNE

Stabilnie na rynku zbóż

Pierwsze cztery tygodnie tego roku na rynku zbóż stały pod znakiem dalszych nieznacznych wzrostów cen skupu ziarna podstawowych zbóż konsumpcyjnych i paszowych. Wyjątkiem była pszenica konsumpcyjna, której cena uległa obniżeniu.

mgr inż. Robert Stopa,
WMODR

rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Według Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi cena skupu tego zboża osiągnęła na koniec stycznia wartość 762,84 złotych za tonę, co oznacza spadek miesięczny wynoszący 1,83 proc. Porównując wartości do cen z analogicznego okresu roku 2013, kiedy pszenica kosztowała 1050,23 zł/t otrzymany wynik jest niższy aż o 37,67 proc.

Z kolei najwięcej w ciągu stycznia na wartości zyskało żyto konsumpcyjne. Oferowano za nie w ostatnim tygodniu miesiąca 568,51 zł/t. Jest to o 3,52 proc. więcej niż w grudniu. Jednak w porównaniu do końca stycznia roku ubiegłego cena ta jest o 32,76 proc. niższa.

Paszowe pod znakiem wzrostów

Również w notowaniach zbóż paszowych jest wzrost. W styczniu średnia cena skupu kukurydzy osiągnęła poziom 664,22 zł/t, co oznacza wzrost o 1,27 proc. w porównaniu do wartości z grudnia. Jednakże cena ta jest niższa o 39,43 proc. niż rok wcześniej.

W przypadku jęczmienia paszowego osiągnięcie w skupie średniej ceny 782,23 zł/t oznacza wzrost o 3,10 proc. W porównaniu do początku roku 2013 również ziarno tego zboża potaniało o 12,55 proc.

Na światowych rynkach obrotu zbożami sytuacja cenowa była zróżnicowana. Większość giełd odnotowywała niewielkie wzrosty cen. Raport Międzynarodowej Rady Zbożowej (MRZ) z 30 stycznia 2014 roku jako główny czynnik, który będzie decydował o sytuacji na światowym rynku roślin i produktów olejowych wskazuje soję. W porównaniu do listopada 2013 roku podwyższono szacunki prognoz zbioru, zużycia i eksportu tego surowca. Jako główni producenci są wska-

zywane Brazylia i Argentyna, natomiast w zużyciu przodować mają Chiny. Ceny kompleksu sojowego za oceanem oraz wyniki notowań większych zakupów rzepaku przez unijnych przetwórców będą miały wpływ również na kształtowanie się cen roślin olejowych, w tym rzepaku w Polsce.

Na koniec stycznia według notowań ZSRIR MRiRW cena skupu nasion rzepaku wyniosła 1 493 zł/t. Jest to cena o 9,04 proc. wyższa niż w grudniu, gdy osiągnęła wartość 1 358 zł/t, jednak w porównaniu do ceny sprzed roku spadek wynosi 32,95 proc.

Obniżki cen skupu żywca

Początek 2013 roku przyniósł kolejne spadki notowań cen skupu żywca wołowego, wieprzowego i drobiowego. Na sytuację panującą obecnie na rynku obrotu mięsem, przede wszystkim wieprzowym, ma wpływ wprowadzenie przez Rosję zakazu importu mięsa wieprzowego i trzody z terenu Unii Europejskiej.

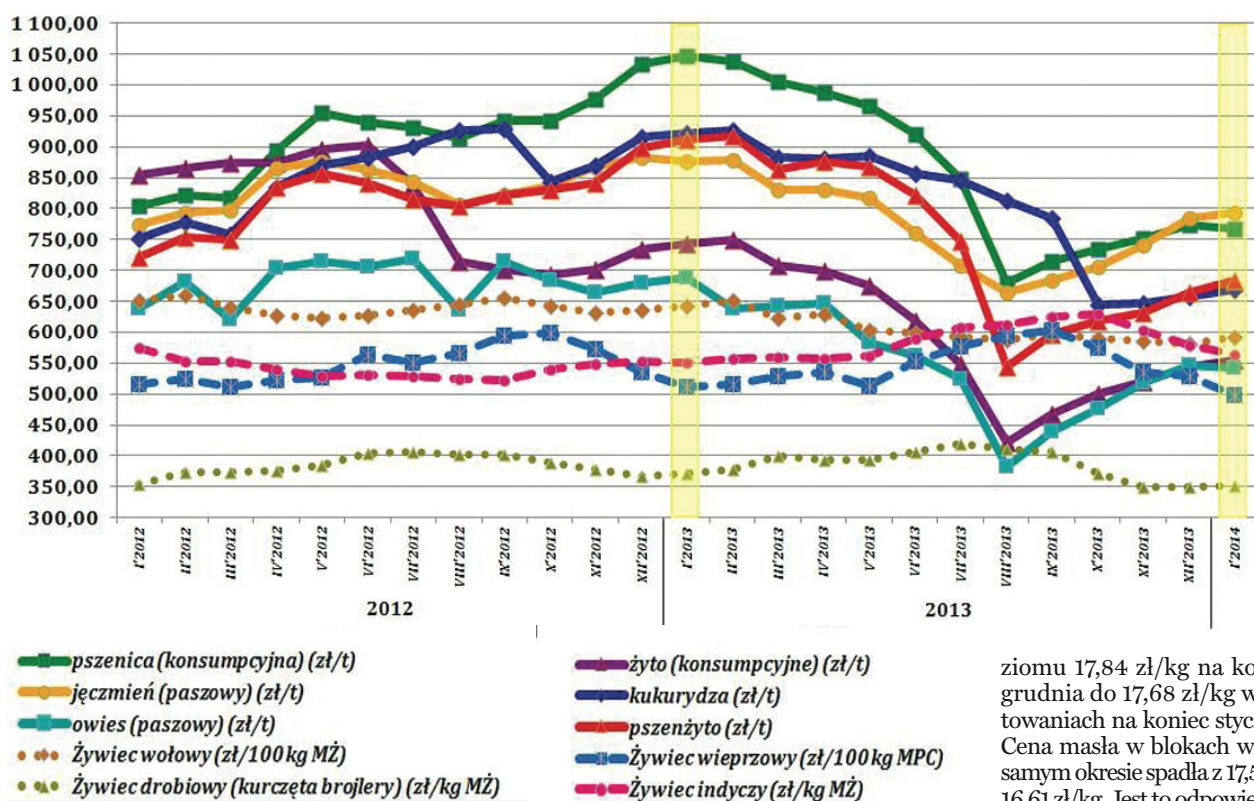
W styczniu ceny za mięso wieprzowe spadły do 5,01 zł/kg masy poubojowej cieplej

W styczniu ceny za mięso wieprzowe spadły z wartości 5,08 do 5,01 zł/kg masy poubojowej cieplej. W tym przypadku spadek w skali miesiąca wynosi więc 1,39 proc., a w skali minionego roku 0,54 proc. (5,04 zł/kg masy poubojowej cieplej).

Także ceny płacone w skupie za żywca wołowego na koniec stycznia znacznie spadły. Notowania średniej ceny w wysokości 5,95 zł/kg wagi żywej są o 4,76 proc. niższe niż na początku roku i jednocześnie o 9,37 proc. niższe niż w styczniu 2013 roku.

Podobnie jak ceny mięsa czerwonego tak również ceny

Średnie miesięczne ceny skupu podstawowych zbóż, żywca wołowego, wieprzowego i drobiowego w 2011, 2012 i 2013 roku

żywca drobiowego w ciągu stycznia spadły. Wg notowań ZSRIR MRiRW za 1 kg wagi żywej brojlerów płacono 3,48 zł a więc o 2,21 proc. mniej niż w grudniu. Podana cena jest jednocześnie o 5,80 proc. niższa niż cena notowana w analogicznym okresie poprzedniego roku. Notowania cenowe w skupie żywca indyjskiego w styczniu także przyniosły spadek o 3,88 proc., co oznacza cenę 5,56 zł/kg wagi żywej. W grudniu było to 5,78 zł/kg wagi żywej. Cena ta jest jednak w porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku wyższa o 1,17 proc.

W skupie jaj mniej optymistycznie

Styczeń to kolejne zmiany w kształtowaniu się cen skupu jaj spożywczych. Ceny za cały oferowany asortyment w poszczególnych klasach wielkości znów podlegały obniżce. Średnia cena w notowaniach

wynosiła 31,95 zł/100 sztuk, co oznaczało spadek o 4,69 proc. w skali miesiąca. Także w porównaniu do ubiegłego roku uzyskiwane średnie ceny są niższe o 27,54 proc.

Mniej za stałe produkty mleczarskie

W Polsce w obrocie hadlowym jest odwrotnie jak na większości monitorowanych rynków europejskich. Ceny na asortyment stałych produktów mleczarskich, poza odtłuszczone mlekiem w proszku, podlegały spadkom.

Ceny z końca stycznia oferowane na rynku za pełne mleko w proszku wyniosły 15,54 zł/kg, a więc o 2,05 proc. mniej niż na początku roku, kiedy cena kształtowała się na poziomie 15,85 zł/kg. Za odtłuszczone mleko w proszku w tym samym okresie płacono natomiast 13,35 zł/kg, czyli o 0,33 proc. więcej. W porównaniu do końca stycznia

2013 roku wartość cen mleka pełnego spadła o 21,62 proc., natomiast cena odtłuszczonego mleka w proszku zmalała o 20,93 proc.

W przypadku masła konfekcjonowanego wspomniany spadek oznacza zmiany z po-

ziomu 17,84 zł/kg na koniec grudnia do 17,68 zł/kg w notowaniach na koniec stycznia. Cena masła w blokach w tym samym okresie spadła z 17,55 do 16,61 zł/kg. Jest to odpowiednio o 0,89 proc. i 5,67 proc. mniej niż przed miesiącem. W odniesieniu do analogicznego okresu sprzed roku ceny na obydwie wymienione artykuły spadły odpowiednio o 15,02 proc. na masło konfekcjonowane i 21,26 proc. na masło w blokach.

Notowania cenowe jaj spożywczych w skali miesiąca i roku

Klasa wielkości	Cena z końca stycznia 2013 zł/100 szt.	Cena z końca grudnia 2013 zł/100 szt.	Cena bieżąca i dynamika zmian		
			zł/100 szt.	zmiana do I.2013 (%)	zmiana do XII.2013 (%)
S	29,30	22,90	22,30	-31,39	-2,69
M	37,90	32,30	29,10	-30,24	-11,00
L	40,70	33,20	32,90	-23,71	-0,91
XL	55,10	45,40	43,50	-26,67	-4,37
ŚREDNIO	40,75	33,45	31,95	-27,54	-4,69

ŚREDNIE CENY TARGOWISKOWE (w zł) na dzień 28.01.2014 r. Źródło: WMODR

Targowisko/towar	Pszenica (dt)	Jęczmień (dt)	Pszenżyto (dt)	Ziemniaki (dt)	Jaja (szt.)	Prosięta (para)
Biskupiec	-	-	-	110 - 140	0,40 - 0,80	-
Elbląg	-	-	-	150	0,38 - 0,78	-
Elk	80	70 - 80	70	110 - 120	0,60 - 0,75	-
Giżycko	-	-	-	160 - 180	0,60 - 0,80	-
Olecko	100	-	-	110	0,50 - 0,70	-
Orneta	78	-	-	-	0,60	-
Pisz	-	-	-	100	0,60 - 0,80	-
Szczytno	-	-	-	110 - 170	0,55	-
GUS	89,46	83,49	78,49	121,28	-	338,86